

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 24. januarja 2022

Uvajanje omrežij 5G v EU je treba okrepani

Evropsko računsko sodišče (Sodišče) v danes objavljenem posebnem poročilu poziva k novim spodbudam za hitrejše uvajanje novega svetovnega standarda za brezžična omrežja – 5G v EU. V državah članicah je prišlo do precejšnjih zamud pri uvajanju nacionalnih omrežij 5G, zaradi česar je ogrožena uresničitev ciljev EU glede dostopa in pokritosti. Poleg tega so potrebna nadaljnja prizadevanja za dosledno in usklajeno obravnavo varnostnih vprašanj pri uvajanju omrežij 5G.

Storitve 5G so bistvene za najrazličnejše načine uporabe, ki koristijo številnim sektorjem gospodarstva EU in državljanom v njihovem vsakdanjem življenju. Zaradi omrežij 5G naj bi se BDP EU med letoma 2021 in 2025 po ocenah povečal za do 1 bilijon EUR, s potencialom za nastanek ali preobrazbo do 20 milijonov delovnih mest. Tehnologija 5G sicer omogoča številne priložnosti za rast, vendar so z njo povezana tudi nekatera tveganja: zaradi omejenega števila dobaviteljev, ki lahko zgradijo in upravljajo omrežja 5G, se povečujejo odvisnost in tveganja, povezana z vmešavanjem sovražnih državnih akterjev.

Evropska komisija je v svojem akcijskem načrtu iz leta 2016 določila rok glede pokritosti vseh mestnih območij in vseh glavnih prometnih poti z omrežji 5G do leta 2025. Marca lani je določila še eno ciljno vrednost, in sicer pokritost celotne EU z omrežji 5G do leta 2030. Vendar revizorji ugotavljajo, da je te cilje v nacionalne strategije za 5G vključila le polovica držav članic. Komisija države članice pri doseganju teh ciljev sicer podpira z različnimi pobudami, smernicami in financiranjem, vendar ni nikoli jasno opredelila pričakovane kakovosti storitev 5G. Revizorji poudarjajo, da bi to lahko privedlo do neenakosti glede kakovosti storitev 5G v celotni EU in dostopa do njih, kar bi še povečalo „digitalni razkorak“.

„Po vsej EU bo do leta 2025 za razvoj omrežij 5G porabljenih do 400 milijard EUR, in sicer za podporo prihodnje gospodarske rasti in konkurenčnosti. Ker pa v številnih državah članicah prihaja do zamud, EU še dolgo ne bo mogla izkoristiti prednosti, ki jih omogočajo omrežja 5G,“ je povedala članica Sodišča Annemie Turtelboom, pristojna za poročilo. *„Poleg tega so pristopi držav članic k varnosti omrežij 5G in zlasti potreba po usklajenem ukrepanju še vedno strateškega pomena za tehnološko suverenost EU in njen enotni trg.“*

Vse države članice, razen Cipra, Litve, Malte in Portugalske, so dosegle vmesni cilj za leto 2020, da ima do omrežij 5G dostop vsaj eno njihovo veliko mesto. Vendar v več državah EU uvajanje

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celotno poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

omrežij 5G ne poteka v skladu z načrti. Komisija za 16 držav EU meni, da je uresničitev cilja za leto 2025 v najboljšem primeru srednje verjetna (Avstrija, Češka, Estonija, Nemčija, Irska, Litva, Malta, Nizozemska, Poljska, Portugalska in Slovenija), v najslabšem pa majhna (Belgija, Bolgarija, Hrvaška, Ciper in Grčija). Do novembra 2021 direktive EU, v kateri so med drugim določeni tudi roki za dodelitev pionirskih frekvenčnih pasov 5G, še vedno ni preneslo 23 držav članic. Revizorji glede na sedanjo hitrost uvajanja poudarjajo, da cilji EU za to desetletje najverjetneje ne bodo doseženi.

Uvajanje omrežij 5G je tesno povezano z varnostnimi vprašanji. Dobavitelji s sedežem v državah EU morajo izpolnjevati standarde in pravne zahteve EU. Vendar šest od osmih največjih dobaviteljev, na primer Huawei (Kitajska) in Samsung (Južna Koreja), nima sedeža v EU. Zakonodaja v državah nečlanicah EU se lahko precej razlikuje od standardov EU, na primer glede varstva osebnih podatkov. Revizorji izražajo zaskrbljenost, da bi za uporabnike iz EU lahko veljala tuja zakonodaja, če bi bili centri za nadzor programske opreme izven EU. Ko je varnost omrežij 5G postala pomembno vprašanje na ravni EU, se je Komisija hitro odzvala: nabor orodij EU za kibernetično varnost tehnologije 5G je bil sprejet januarja 2020. Vendar je bilo to za številne operaterje mobilnih omrežij, ki so svoje dobavitelje že izbrali, prepozno.

Revizorji ugotavljajo tudi, da je kljub čezmejni naravi pomislekov glede varnosti 5G o pristopih držav EU k vprašanju varnosti in zlasti visoko tveganim dobaviteljem na voljo le malo javnih informacij. To otežuje sprejetje usklajenega pristopa držav članic in omejuje zmožnost Komisije, da bi predlagala izboljšave na področju varnosti omrežij 5G. Kot ugotavljajo revizorji, ukrepi iz zbirke orodij v praksi niso zavezujoči, zato so pristopi držav članic k uporabi opreme določenih dobaviteljev ali obsegu omejitev za visoko tvegane dobavitelje različni. Poleg tega opozarjajo na to, da bi lahko nastali visoki stroški nadomestitve, če bi države članice zelo tvegane dobavitelje iz svojih omrežij izključile brez prehodnega obdobja. Trenutno ni jasno, ali bi nadomestilo teh stroškov lahko štelo za državno pomoč in ali bi bilo to v skladu s pravili EU o konkurenci.

Komisija doslej še ni ocenila, kakšen bi bil učinek, če bi ena država članica svoja omrežja 5G gradila z uporabo opreme dobavitelja, ki v drugi državi članici šteje za visoko tvegane. Revizorji opozarjajo, da bi lahko to vplivalo na čezmejno varnost in celo na delovanje enotnega trga EU.

Splošne informacije

Posebno poročilo št. 3/2022 – Uvajanje omrežij 5G v EU: zamude pri uvajanju omrežij in varnostna vprašanja, ki ostajajo nerešena je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu).

Današnje poročilo pomeni dopolnitev drugega dela Sodišča, opravljenega v zadnjih letih, zlasti pregled [odziva EU na državno vodeno naložbeno strategijo Kitajske](#), informativni dokument o [politiki EU na področju kibernetične varnosti](#) ter posebni poročili o [digitalizaciji evropske industrije](#) in [širokopasovnih povezavah v državah članicah](#).

Sodišče svoja posebna poročila predstavlja Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter drugim zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil, ki jih Sodišče izreče v svojih poročilih, se izvede.

Kontaktne naslovi za medije

Tiskovni urad Evropskega računskega sodišča: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – T: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – T: (+352) 691 553 547